

Motion till riksdagen 2021/22:3476

av **Marléne Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M)**

Potentiella brottsverktyg på särskilda ungdomshem måste förbjudas

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör göra en översyn kring hur brottsverktyg på särskilda ungdomshem kan begränsas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En ungdom under 18 år som har begått ett brott kan bli dömd till sluten ungdomsvård i stället för till fängelse. De kan då placeras på ett av Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem. Där ska de få vård och behandling för att de inte ska fortsätta att begå brott.

Varje år får cirka 30 000 barn och ungdomar vård utanför hemmet, i till exempel familjehem eller HVB-hem. Drygt 1 000 av dem kommer till något av SiS ungdomshem. 2019 var medelåldern för de placerade ungdomarna ca 16 år. Ungdomar som begår allvarliga brott när de är i åldern 15–17 år blir oftast dömda till sluten ungdomsvård i stället för till fängelse. Det är ett tidsbestämt straff som ungdomarna avtjänar på speciella avdelningar på SiS särskilda ungdomshem, enligt lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU).

Ungdomar som döms till sluten ungdomsvård kan ha begått brott som bland annat rån, grov misshandel, mord, dråp, narkotikabrott och sexualbrott. De kan ha kopplingar till gängkriminalitet och organiserad brottslighet.

År 2017 togs 73 ungdomar dömda till sluten ungdomsvård in på något av SiS slutna ungdomshem. Alla var pojkar, och medelåldern var drygt 17 år. Det är brottet, och inte behandlingsbehovet, som avgör straffet och därmed vårdtidens längd. Den kan variera mellan 14 dagar och fyra år.

Barnkonventionen ger barn och unga rättigheter som man tidigare kanske inte haft. Många är självklart bra men en del kan vara direkt destruktiva och bidra till att ett kriminellt leverne för en ung person upprätthålls. Ett exempel på detta är att man får ha personliga statushöjande saker, mobiltelefon och tillgång till dator på ungdomshem där man är placerad genom LVU eller LSU. Detta gör att om en ung person skulle ha koppling till gängkriminalitet eller annan organiserad brottslighet, så skulle denne på ett relativt enkelt sätt kunna fortsätta att upprätthålla den kriminella livsstilen, planera rymningar etc.

Lagen behöver ses över så att det finns möjlighet att stoppa potentiella brottsverktyg på särskilda ungdomshem. Ungdomar som är dömda för grova brott och framförallt har kopplingar till gängkriminalitet/organiserad brottslighet ska inte ha tillgång till potentiella brottsverktyg eller statushöjande personliga saker under tiden de vistas på ett särskilt ungdomshem. Vi har tidigare motionerat i frågan 20/21 men anser att det är en högaktuell fråga som behöver utredas.

Marléne Lund Kopparklint (M)

Sofia Westergren (M)